

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 252/2026-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Orange Slovensko, a.s.**, Metodova 8, Bratislava, zastúpenej Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s. r. o., Vajnorská 21A, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/97/2024 z 27. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola sporovou stranou v konaní o ochranu osobnosti vedenom Okresným súdom Svidník v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobca domáhal nemajetkovej ujmy 5 000 eur z titulu neoprávneného zásahu sťažovateľky do jeho práva na ochranu osobnosti v súvislosti so spracovaním osobných údajov žalobcu.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 5C/25/2019-140 zo 17. júna 2022 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu 3 300 eur (výrok I) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II), pričom žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok III), pretože v prejednávanej veci bol žalobca úspešný, čo sa týka preukázania základu nároku, a výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu.

4. Na základe odvolania sťažovateľky Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 7Co/1/2023 z 13. septembra 2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku I v časti uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu 500 eur, v prevyšujúcej vyhovujúcej časti zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

5. Sťažovateľka podala dovolanie proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania z dôvodu existencie vady zmätočnosti [§ 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie odmietnuté ako procesne neprípustné.

6. Najvyšší súd, poukazujúc na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, uviedol (bod 17), že výrok o trovách konania bol odôvodnený uplatnením zásady úspechu, ktorá sa v spore o ochranu osobnostných práv musí odvíjať od rozhodnutia o základe nároku bez ohľadu na výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ako aj na neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. V bode 18 dovolací súd konštatoval, že odvolací súd sa kľúčovými námietkami sťažovateľky zaoberal. Predovšetkým sťažovateľke bola poskytnutá odpoveď na námietku týkajúcu sa miery úspechu a neúspechu žalobcu v konaní, bola zdôraznená výnimočnosť aplikácie § 257 CSP, ktorá predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok, a tiež výška odmeny za jeden úkon právnej služby advokáta je pevne určená vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [ďalej len „vyhláška“ (91,29 eur)], čo nie je spôsobilé ohroziť podnikanie sťažovateľky.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Podľa sťažovateľky pokiaľ najvyšší súd pri rozhodovaní o jej dovolaní proti rozsudku odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania rozhodol podstatne odlišne od svojich skorších rozhodnutí v iných skutkovo a právne identických veciach (4Cdo/96/2024, 4Cdo/130/2024, 4Cdo/90/2024, 6Cdo/20/2024, 4Cdo/89/2024 a 3Cdo/119/2024), pričom neuviedol žiadny dôvod vysvetľujúci odklon, nekonal v súlade s princípom právnej istoty a zasiahol do práva na súdnu ochranu. Sťažovateľka odkazuje aj na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/184/2023, ako aj sp. zn. 9Cdo/110/2024 vo svojej identickej veci, z ktorých vyplýva, že bez reakcie odvolacieho súdu na zásadnú argumentáciu sťažovateľky o čiastočnom (minimálnom) úspechu žalobcu v porovnaní s priznanými trovami konania nemožno považovať rozhodnutie súdu o trovách konania za náležité odôvodnené.

8. Zdôrazňuje, že v konkrétnych okolnostiach veci bolo žalobcovi priznaných iba 10 % žalovanej sumy, t. j. nárok na náhradu nemajetkovej ujmy bol zjavne neprimeraný vo vzťahu k tomu, čo vyplýva z rozhodovacej činnosti všeobecných súdov pri priznávaní náhrady za nemajetkovú ujmu. Sťažovateľka napokon poukazuje na to, že súdy sa riadne, resp. vôbec nevysporiadali s jej argumentáciou, podľa ktorej aj keď rozhodnutie o výške plnenia – peňažnej náhrade nemajetkovej ujmy závisí finálne od úvahy súdu, musí predsa niesť aj žalobca nejakú zodpovednosť za výsledok sporu v prípadoch uplatňovania neprimeraných nárokov.

9. Sťažovateľka tiež podrobne poukazuje na závery ústavného súdu uvedené v náleze sp. zn. IV. ÚS 652/2018, v ktorom sa na základe identickej argumentácie sťažovateľky ústavný súd komplexne venoval otázke náhrady trov konania v prípadoch uplatňovania zjavne neprimeraných nárokov v prípadoch, keď výška priznaného nároku závisela od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku.

10. Sťažovateľka dôvodí, že podstatou jej námietok v dovolacom konaní bolo nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe v otázke nároku na náhradu trov konania, keď nepostupoval pri výklade § 255 ods. 1 a 2 CSP ústavne konformným spôsobom, nevyložil asi aplikované procesné normy v súlade s princípmi a obsahom základného práva na spravodlivý súdny proces, čím došlo k nesprávnemu procesnému postupu, čo má za následok porušenie označených práv, teda naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktoré sťažovateľka považuje za nezákonné a neodôvodnené vo vzťahu k posúdeniu ňou uplatneného dovolacieho dôvodu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP v súvislosti s priznaním nároku na náhradu trov konania.

12. Berúc do úvahy povahu napádaného rozhodnutia vydaného v dovolacom konaní, ktoré sťažovateľka napáda, ako aj skutočnosť, že jej argumentácia atakuje nedostatočnosť odôvodnenia týkajúceho sa namietanej vady zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [§ 420 písm. f) CSP], ústavný súd zdôrazňuje, že v prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti je otázka posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 231/2021, I. ÚS 634/2025).

13. Ústavný súd posudzuje vecne problematiku náhrady trov konania zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností (IV. ÚS 248/08, IV. ÚS 182/09) a do rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania zasahuje iba za predpokladu, že by takým rozhodnutím došlo k takému procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.

14. V konaní o ochranu osobnosti, ktoré z hľadiska náhrady trov konania treba zaradiť ku konaniam, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku, je konštatovanie plného úspechu žalobcu determinované konštatovaním zásahu do osobnostných práv (rozhodnutie v obdobnej veci sťažovateľky sp. zn. II. ÚS 233/2022); podobné závery možno identifikovať aj v ďalších rozhodnutiach ústavného súdu (II. ÚS 225/2020, I. ÚS 24/2021, III. ÚS 475/2018, II. ÚS 397/2020). V týchto prípadoch teda nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž

ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (k tomu m. m. I. ÚS 133/2024).

15. V súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania sťažovateľka napáda predovšetkým odklon od rozhodovacej činnosti týkajúcej sa posúdenia zásady úspešnosti pri súdnych rozhodnutiach, pri ktorých výška plnenia závisela od úvahy všeobecného súdu alebo od znaleckého posudku, ako aj nevysporiadanie sa s moderačným oprávnením podľa § 257 CSP.

16. Najvyšší súd v napadnutom uznesení poukazuje na ustálenú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej v konaní o ochranu osobnosti konštatovanie plného úspechu žalobcu je determinované konštatovaním zásahu do osobnostných práv. Je pritom irelevantné, či a v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy (rozhodnutie v obdobnej veci sťažovateľky II. ÚS 233/2022). Podobné závery, na ktoré dovolací súd poukázal, možno identifikovať aj v ďalších rozhodnutiach ústavného súdu (III. ÚS 475/2018, II. ÚS 399/2019, II. ÚS 397/2020, I. ÚS 24/2021, II. ÚS 208/2025). Premisa, z ktorej vychádzal v sťažovateľkinej veci aj dovolací súd, podľa ktorej je pre rozhodnutie o náhrade trov konania potrebné odlišiť, čo je základné a čo sprevádzajúce, pričom za základné sa považuje rozhodnutie o zásahu do práva žalobcu, no výška ujmy je druhotná a nadväzujúca, je preto s poukazom na ustálenú rozhodovaciu činnosť ústavného súdu v podobných okolnostiach veci ako aj názory právnej teórie ústavne udržateľná, čo vedie k odmietnutiu argumentácie sťažovateľky o neodôvodnení odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít.

17. V náleze sp. zn. IV. ÚS 652/2018, na ktorého závery sťažovateľka poukazuje v ústavnej sťažnosti, síce ústavný súd vyjadril tézu, ktorej zohľadnením sa doterajší koncept úspešnosti pri rozhodnutiach, pri ktorých výška plnenia závisí od úvahy všeobecného súdu alebo od znaleckého posudku, narúša, no uvedená skutočnosť nemá vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky relevantný význam. Ústavný súd v označenom náleze (preskúmavajúc rozhodnutie odvolacieho súdu) síce konštatoval ústavnú udržateľnosť možnosti zohľadnenia konkrétnych okolností veci, ako napríklad existenciu zjavne neprimeraného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a úspešnosť sporovej strany len v nepatrnej časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, no zároveň zotrval na závere ústavnej udržateľnosti opačnej argumentácie (ktorá je základom aj tu prejednáwanej veci), pričom konečné rozhodnutie ponechal zjednocovaciemu mechanizmu všeobecného súdnictva aktívaním právomocí najvyššieho súdu (bod 45 označeného nálezu). Samotný nález ústavného súdu teda s konečnou platnosťou nejudikuje výlučnú ústavnú udržateľnosť premisy, z ktorej vychádza sťažovateľka, zvýrazňujúc zjavne neprimeraný nárok žalobcu a jeho značnú neúspešnosť v zmysle priznania 10 % žalovanej sumy, ale konečné rozhodnutie ponecháva v réžii zjednocovania výkladu a používania zákonov najvyšším súdom. Výsledkom uplatnenia právomoci najvyššieho súdu zjednocovať výklad a používanie zákonov v predmetnej otázke pritom nie sú sťažovateľkou označené rozhodnutia, ktoré odkazujú na citovaný nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 652/2018. Argumentácia sťažovateľky je preto nedôvodná.

18. Napokon nemožno prisvedčiť ani tvrdeniu sťažovateľky, že vo veci konajúce súdy sa v dostatočnom rozsahu nezaoberali aplikáciou § 257 CSP. Najvyšší súd v tomto smere poukázal na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý zdôvodnil neaplikáciu § 257 CSP tým, že výška trov konania (vzhľadom na vyhláškou stanovenú odmenu za úkon právnej služby vo výške 91,29 eur) nebude predstavovať ohrozenie finančnej stability či podnikania žalovanej, ktorá si

musela byť vedomá skutočnosti, že v prípade neúspechu v konaní bude znášať trovy konania. Za dôvod hodný osobitného zreteľa nepovažoval dovolací súd ani sťažovateľkou tvrdené opakovanie značného počtu obsahovo a formálne rovnakých úkonov (166 žalôb), keďže nejde o hromadné žaloby, teda žalobcovia sú rôzni a ich zastúpenie rovnakým advokátom je irelevantné (napokon aj sťažovateľku v konaniach s identickým skutkovým aj právnym základom zastupuje ten istý právny zástupca, pozn.). Dovolací súd za absurdný považoval aj argument sťažovateľky, že bola „vtiahnutá“ do konania, v ktorom si žalobca uplatňoval podľa jej názoru zjavne neprimeranú sumu za situácie, keď žalobca požadoval 5 000 eur, okresný súd mu priznal 3 300 eur, ktorú krajský súd znížil na 500 eur, avšak v období, keď sa judikatúra všeobecných súdov týkajúca sa výšky priznanej nemajetkovej ujmy za daných špecifických okolností len ustalovala. Dovolací súd tiež zdôraznil, že primárne v tomto konaní išlo o posúdenie zásahu do práv žalobcu na ochranu osobných údajov, a nie o peňažné plnenie. Sťažovateľka napokon v rámci predžalobných rokovaní, ako aj v priebehu súdneho konania svoju zodpovednosť za nemajetkovú ujmu neuznala, preto procesná zodpovednosť za výsledok súdneho konania spočinula predovšetkým na sťažovateľke. Vzhľadom na uvedené skutočnosti námietka sťažovateľky o neodôvodnenom neuplatnení moderačného oprávnenia pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania neobstojí. V tomto smere je odôvodnenie najvyššieho súdu ústavne udržateľné.

19. Prihliadajúc na relevantné časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v rámci dovolacieho konania zaoberal dostatočným spôsobom prieskumom odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu skúmania existencie vady zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

20. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, preto nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci pri posudzovaní prípustnosti dovolania sťažovateľky podľa § 420 písm. f) CSP boli nezlučiteľné so základným právom strany konania na súdnu ochranu či so zásadami spravodlivého procesu – tu je potrebné zdôrazniť práve sťažovateľkou namietanú (vo vzťahu k otázke trov namietateľnú) zmätočnosť ako dôvod prípustnosti dovolania, ktorá formovala uhol pohľadu (prieskumu) dovolacieho súdu, pričom práve jeho výsledok je posudzovaný ústavným súdom (nejde o už zmienené zjednocovanie rozhodovania súdov na inej než dovolacej procesnej báze so štandardnými parametrami riešenia právnej otázky). Najvyšší súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospel k názoru, že dovolanie sťažovateľky je potrebné odmietnuť, pričom ústavne udržateľným spôsobom vysvetlil dôvody, ktoré viedli k tomuto záveru, a tento názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný. Skutočnosti, ktoré sťažovateľka uvádza v ústavnej sťažnosti neindikujú nedostatočnosť či arbitrárnosť odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu a neumožňujú prijať záver, že vydaným rozhodnutím došlo k takým pochybeniam, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer. Ústavná sťažnosť je preto zjavne neopodstatnená a bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. K totožným právnym záverom dospel ústavný súd aj v uzneseniach sp. zn. II. ÚS211/2026, I. ÚS 147/2026, I. ÚS 114/2026, IV. ÚS 214/2026, ktorými ústavné sťažnosti sťažovateľky založené na obdobnej sťažnostnej argumentácii odmietol ako zjavne neopodstatnené a od ktorých záverov nemá dôvod odkloniť sa ústavný súd ani v tejto veci.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Libor Duľa
predseda senátu